

ORĘDOWNIK

URZĘDOWY

Przedpłata
na kwartał 2,69 zł
Zapisywać należy
na peczcie.

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to:
na stronie 4-łm. 10 groszy
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
ul. Wrocławska 4. Tel. 117.

Kościan, 23 sierpnia 1928.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

OGŁOSZENIE.

Wskutek wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5. lipca 1928 r. w sprawie dzienników wojewódzkich (Dz. Ust. nr. 72 poz. 648) zaprzestaje wychodzić Orędownik Urzędowy powiatu kościańskiego z dniem dzisiejszym.

Wszelkie publikacje należy odtąd skierowywać do Redakcji Dziennika Wojewódzkiego w Poznaniu.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta Powiatowy:

(—) Narajewski.

Stosownie do ustawy sejmowej z dnia 13. lipca 1927 (Dz. U. Nr. 69/27 poz. 604) o przywróceniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 22. marca 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 246) znowelizowanej ustawą z dnia 23. czerwca 1925 (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 522) o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe polecam osobom interesowanym zgłaszanie swych pretensji do zasiłków w odnośnych urzędach, do którego z racji miejsca zamieszkania przynależą tj. zamieszkali w gminach wiejskich i obszarach dworskich w Sołectwach zaś w gminach miejskich w Magistratach.

W myśl art. 1 powołanej ustawy rodzinom osób powołanych na ćwiczenia wojskowe przysługuje prawo zasiłku, a mianowicie:

a) żonie, także sęperowanej, o ile powołany obowiązany jest ją utrzymać w granicach przyznanych jej alimentów,

b) dzieciom ślubnym lub nieslubnym oraz pasierbom powołanego,

c) rodzicom oraz nieletniemu rodzeństwu,

d) dziadkowi i babce powołanego.

Prawo do zasiłków przysługuje wymienionym w art. 1 osobom tylko w tym wypadku jeżeli bądźto był ich był bezpośrednio przed odejściem powołanego na ćwiczenia zależny od jego pracy lub jego zarobku i został zagrożony wskutek spowodowanymi ćwiczeniami przerwania tej pracy lub ustania wzgl. zmniejszenia zarobku, bądź też jeżeli w czasie odbywania ćwiczeń zaszyły okoliczności uzależniające byt powyższych osób od jego pracy lub zarobku.

Zgłoszenie prawa do zasiłku należy wniesić na przepisowych formularzach do odnośnych urzędów gminnych. Te ostatnie przysłać odnośne podania po uzupełnieniu formularzy niezwłocznie do Komisarjatów.

Osoba, zgłaszająca prawo do zasiłku winna wypełnić wszystkie dotyczące powołanego i jego rodziny rubryki formularza atramentem i czytelnie, podając szczegóły bezwzględnie prawdziwe i wyczerpujące.

Formularze przepisowe są do nabycia w wyżej wymienionych urzędach.

Osoby podające w zgłoszeniu świadomie szczegóły nieprawdziwe w celu wyłudzenia zasiłku lub wyżej jego normy pociągnięte zostaną do odpowiedzialności sądowo karnej.

Zgłaszający prawo do zasiłku winien wskazać osobę do rąk której ma być wypłacony zasiłek,

Ostateczny termin zgłaszania prawa do zasiłku ustala się do dnia 28. października 1928.

Zaznaczam, że po dniu 28. października 1928 wniesione podania o zasiłek nie będą rozpatrywane.

P. P. Burmistrzom i Naczelnikom gmin oraz Przewodzącym obszarów dworsk., polecam podać osobom interesowanym powyższe do wiadomości w sposób dotąd praktykowany, pouczając zarazem o najważniejszych postanowieniach uprawnienia zasiłkowego.

Kościan, dnia 20 sierpnia 1928.

Starosta Powiatowy

w z.

(—) Krauze

L. dz. 5357/28 — 7. —

Podaję niniejszem do publicznej wiadomości, że p. Ignacy Mikołajczyk z Lubinia jest nadal agentem Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego w Poznaniu, wobec czego uprawniony jest do przyjmowania wniosków o ubezpieczenie wymienionej instytucji.

Kościan, dnia 16-go sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy

w z.

(—) Krause

L. dz. 6611/28 — 5. —

Kurs dla pielęgniarek społecznych.

Urząd Wojewódzki w Poznaniu otwiera w październiku 1928 r. 6-miesięczny kurs dla wyszkolenia pielęgniarek (higienistek) społecznych.

Wybijający się obecnie na pierwszy plan akcji społecznej, moment zabezpieczenia ludności przed

chorobami powoduje organizowanie liczniejszych placówek opieki społecznej, jak stacyj sanitarnych, poradni przeciwegrzulicznych, przeciwjagliczych i wenerycznych, poradni i stacyj opieki nad matką i dzieckiem, żłobków itp.

W związku z tem daje się zauważyć brak odpowiednio wyszkolonego personelu, któryby obejmował stanowiska w tych instytucjach.

Kurs obejmować będzie w szerokim zakresie teorię i praktykę w dziedzinie wyżej wymienionych zadań.

Ukończenie kursu z wynikiem dodatnim umożliwi absolwentkom objęcie stanowiska na wymienionych wyżej placówkach.

Do udziału w kursie mogą się zgłosić kandydatki w wieku 22—35 lat z wykształceniem 6 klas gimnazjalnych, liceum, szkoły wydziałowej lub równorzędnem innym.

Wyjątkowo dopuszczone mogą być osoby o niższym wykształceniu, conajmniej jednak z ukończoną 7-klasową szkołą powszechną, które wykazać się mogą przynajmniej trzyletnią praktyką pielęgniarstwa (siostry szpitalne, siostry gminne).

Kandydatki na kurs podlegają egzaminowi wstępnemu.

Do podania należy dołączyć:

1. własnoręcznie napisany życiorys,
2. odpis meryki,
3. świadectwo zdrowia urzędowego lekarza,
4. świadectwa z dotychczasowej pracy,
5. odpis świadectw szkolnych,
6. świadectwo moralności.

Wpisowe na cały kurs wynosi 150 zł.

Zgłoszenia przyjmuje do 25 września rb.

Urząd Wojewódzki

Wydział Pracy i Opieki Społ., w Poznaniu.

Podając powyższe do publicznej wiadomości wzywam P. P. Przełożonych obszarów dworskich i Sołtysów gmin wiejskich do ogłoszenia w swych gminach zwyczajem praktykowanym.

Kościan, dnia 13 sierpnia 1928 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Starosta Powiatowy:

Narajewski.

L. dz. 2980/28 W. P.

Jak powiadania Pomorski Urząd Wojewódzki, napływają do Gdyni bezrobotni z innych województw celem uzyskania pracy przy budowie portu. Przybywają oni napróżno, gdyż Kierownictwo Budowy Portu przyjmuje potrzebnych robotników wyłącznie za pośrednictwem Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Tczewie, który tylko w miarę potrzeby sprowadza robotników z innych obwodów.

Skutkiem tego robotnicy przybywają samorzutnie do Gdyni narażając się na niepotrzebne wydatki i stratę czasu, a niemając przeważnie funduszy na powrót do miejsca zamieszkania, tułają się w okolicy jako bezrobotni i bezdomni.

Przestrzega się zatem poszukujących pracy przed wyjazdem do Gdyni bez poprzedniego załączenia informacji w Państw. Urzędzie Pośredn. Pracy, który

w razie braku w Gdyni robotników do budowy portu itp. prac, posiada zawsze szczegółowe dane co do warunków pracy i płacy.

Poznań, dnia 9. sierpnia 1928 r.

Kierownik Urzędu:

wz. Borucki.

Dnia 4. sierpnia br. skradziono tabliczkę rejestracyjną № 1686 wydaną przez tut. Starostwo na nazwisko Łukszczyka Michała murarza z Racotu, którą niniejszem uniieważniam,

Kościan, dnia 16-go sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 6701/28 — 4 —

Dnia 17 maja rb. skradziono w mieście Krzywiniu tabliczkę rejestracyjną № 1574 wydaną przez tut. Starostwo na nazwisko Jana Kormaniana z Jerki, którą niniejszem uniieważniam.

Kościan, dnia 16 sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy

w z.

(—) Krause.

L. dz. 5599/28 — 4 —

Załącznik II do okólnika Min. Spraw Wewn. № 104/1928.

Postępowanie Administracyjne

w urzędach wojewódzkich, w starostwach oraz w urzędach samorządu terytorjalnego według obowiązujących od dnia 1 lipca 1928 r. przepisów rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. „o postępowaniu administracyjnem“ (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341),

I. Wnoszenie podań.

1. Forma podań.

Prośby, odwołania, skargi, zażalenia itp. podania mogą być wnoszone do władz pisemnie lub telegraficznie, a także zgłaszane ustnie do protokołu, o ile specjalne przepisy i rodzaj sprawy nie stoją temu na przeszkodzie (art. 15 ustęp. 1).

Wniesienie podania, które zawiera wyrażenia nieprzystojne lub jest utrzymane w tonie niewłaściwym podlega karze (patrz niżej pod V).

2. Potwierdzenie odbioru.

Na żądanie osoby interesowanej władza obowiązana jest potwierdzić odbiór podania (art. 18).

3. Treść podania i adres.

Podanie powinno zawierać:

- a) wskazanie władzy do której jest skierowane,
- b) wskazanie zarządzenia lub orzeczenia, którego wydania albo uchylecia petent się domaga,
- c) datę,
- d) podpis, a gdy podanie jest pierwszym w sprawie — winno zawierać nadto:
- e) adres petenta (art. 16 ustęp. 1).

Osoba interesowana, która w toku wiadomego jej postępowania zmienia miejsce zamieszkania, po-

winna o tem władzę zawiadomić (art. 30 ustęp 1).

W przeciwnym razie doręcza się jej nadal pod adresem poprzednim, pozostawiając pismo w urzędzie gminnym lub na poczcie ze skutkiem prawnym równym doręczeniu (art. 30 ustęp 2).

W postępowaniu, wszczętym na skutek podania, podpisanego przez dwie lub więcej osób bez wskazania osoby, której należy doręczyć odpowiedź, wszelkie pisma doręcza się tylko jednej z podpisanych osób według uznania władzy, o ile nie określa tego inaczej inny przepis prawny (art. 31).

4. Podpisy na podaniach.

Za nieumiejącego lub niemogącego się podpisać, podanie podpisuje inna osoba przez niego uproszona, swoim nazwiskiem czytelnie, wskazując swoje miejsce zamieszkania i zaznaczając przed podpisem, że podpis ten uskutecznia zamiast interesowanego na jego prośbę (art. 16 ustęp 2).

W razie zwrócenia się telegraficznego bez poświadczenia podpisu, władza ma prawo, gdy zachodzi wątpliwość, żądać od osoby interesowanej pisemnego potwierdzenia telegramu. W wypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym (art. 15 ustęp 2).

Podania bez podpisu lub też z podpisem, wykonanym sposobem mechanicznym, władza może nie przyjąć, o ile ma wątpliwości, czy podanie zostało wniesione z wola osoby interesowanej. W razie potrzeby władza wyznacza stosowny termin dla potwierdzenia podania. W wypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym (art. 16 ustęp 3).

5. Braki w podaniu.

W wypadkach, gdy podanie ma braki formalne, jak np. nieczytelne, w treści swej niezrozumiałe, napisane z pogwałceniem przepisów o języku podań itp. władza może bądź podania nie przyjąć, bądź wyznaczyć wnoszącemu podanie stosowny termin dla usunięcia tych braków. Jeżeli wnoszący podanie do tego się zastosuje uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym (art. 16 ustęp 4).

6. Podanie wniesione do władzy niewłaściwej.

Jeżeli wniesiono podanie do władzy niewłaściwej, winna ona niezwłocznie podanie to skierować do władzy jej zdaniem właściwej z równoczesnym zawiadomieniem o tem wnoszącego, lub zwrócić mu podanie ze wskazaniem tej władzy (art. 2 ustęp 3).

7. Podanie dotyczące kilku różnych spraw.

Jeżeli podanie, wniesione przez jedną lub więcej osób, dotyczy kilku spraw, z których każda powinna być załatwiona oddzielnie, władza uczyni przedmiotem swego załatwienia jedną z nich, jej zdaniem najważniejszą z pośród tych, do których załatwienia jest właściwą, zawiadamiając o tem wnoszącego (art. 17).

8. Opłaty stemplowe.

Skutki niewniesienia opłaty stemplowej, jako też sprawy zwolnienia od tej opłaty regulują przepisy o opłatach stemplowych (art. 107 ustęp 6).

Uwaga. Co do innych opłat i należności patrz pod VI.

II. Osoby interesowane i ich pełnomocnicy.

1. Zdolność prawna i do działań prawnych.

Zdolność prawną i zdolność do działań prawnych osób interesowanych ocenia władza według prawa cywilnego, o ile przepisy administracyjne w poszczególnych wypadkach nie stanowią inaczej (art. 10).

2. Zastępstwo osób nieobecnych i niezdolnych do działań prawnych.

Dla osób nieobecnych lub niezdolnych do działań prawnych, a nie mających zastępcy prawnego, może władza wystąpić do sądu z wnioskiem o wyznaczenie takiego zastępcy (art. 13).

3. Zastąpienie się przez pełnomocnika.

Osoba interesowana może do zastąpienia siebie upoważnić pełnomocnika, o ile nie jest wymagane jej osobiste działanie (art. 11).

1. Pełnomocnikiem może być osoba własnowolna, o ile poszczególne przepisy prawne nie stanowią inaczej.

2. Oprócz pełnomocnictw, sporządzonych lub poświadczonych w urzędach i przez notariuszów, są dopuszczalne również pełnomocnictwa prywatne o ile ich wiarygodność nie budzi wątpliwości.

3. Pełnomocnictwa mogą być sporządzone oddzielnie, albo zawarte w protokołach, adnotacjach, podaniach itp.

4. Poza tem władza w sprawach mniejszej wagi może nie żądać pełnomocnictwa, jeżeli zastępcami osób interesowanych są członkowie rodziny, osoby należące do wspólnego gospodarstwa domowego lub ich pracownicy, a władza nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu uprawnienia do zastępstwa (art. 12).

4. Zawodowi zastępcy.

Władza nie dopuści pełnomocnika, który trudni się zawodowo zastępstwem stron, nie mając odpowiednich uprawnień (art. 12 ustęp 5).

III. Dowiadywanie się w urzędzie o biegu spraw.

1. Dowiadywanie się o sprawie.

1. Osoby interesowane i ich pełnomocnicy mają prawo w godzinach do tego przeznaczonych dowiadywać się o biegu spraw (art. 14 ustęp 1).

Uprawnianie to nie może być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej (art. 14 ustęp 5).

2. Przeglądanie akt.

Strona lub też należycie upoważniony jej pełnomocnik może na podstawie zezwolenia władzy i w obecności urzędnika, wyznaczonego przez naczelnika urzędu, przeglądać akta administracyjne, które z danie władzy zawierają dane niezbędne dla strony celem uzasadnienia jej praw i interesów (art. 14 ustęp 2).

Uprawnienia te nie służą wszystkim osobom interesowanym a tylko tzw. „stronom” tj. takim osobom interesowanym, które uczestniczą w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu (art. 8 ustęp 2).

Uprawnienia te nie mogą być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej (art. 14 ustęp 5).

3. Wydawanie odpisów z dokumentów.

Władza może na prośbę strony zezwolić na wydanie odpisów z dokumentów, o ile to ze względu na interes publiczny jest dopuszczalne (art. 14 ustęp 3).

Uprawnienie to służy również tylko „stronom” (patrz wyżej pod 2) i nie może być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej (art. 14 ustęp 5).

U w a g a: Jeżeli władza odmówi udzielenia informacji, przejrzenia akt lub wydania odpisu z dokumentu albo pozwoleń tylko w ograniczonym zakresie, to od takich zarządzeń „nie przysługuje żaden środek prawny oddzielnie od odwołania co do istoty sprawy” (art. 14 ustęp 4).

IV. Wezwania i obowiązek stawienia się względnie udzielenia wyjaśnień.

1. Przepis ogólny.

Władza ma prawo, w wypadkach zaś, gdy poszczególne przepisy to przewidują, — ma obowiązek, wzywać osoby, od których potrzebuje wyjaśnień bądź osobiście w urzędzie, bądź pisemnie, bądź przez inne osoby, — jak również do udziału w czynnościach władzy (art. 22 ustęp 1).

Władza bada świadków bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek stron. Świadkowie, badani na wniosek stron, mogą być wzywani przez władzę, bądź sprowadzani za zgodą władzy przez same strony (art. 57 ustęp 1).

1. Wzywanie i badanie biegłych dokonywa się na tych samych zasadach co wzywanie i badanie świadków (art. 62).

2. Forma wezwania.

a) wezwania ogólne.

Wezwanie powinno być opatrzone podpisem urzędnika władzy wzywającej.

W wezwaniu należy wskazać:

- imię, nazwisko i adres wezwanego.
- w jakiej sprawie i w jakim charakterze go się wzywa,
- nazwę i adres władzy wzywającej,
- czy wezwany ma się stawić osobiście, czy może złożyć wyjaśnienie na piśmie, czy też może zamiast siebie przesłać pełnomocnika,
- wyznaczyć odpowiedni termin, w ciągu którego powyższe żądanie władzy ma być spełnione, albo też wskazać ściśle dzień, godzinę i miejsce stawienia się wezwanego lub pełnomocnika,
- wskazać czy zadosyćuczynienie wezwaniu jest obowiązkowe, a w razie twierdzącym — podać skutki prawne nie zastosowania się do wezwania (art. 22 ustęp 2 i 3).

b) wezwania na rozprawę ustną,

O terminie rozprawy ustnej należy zawiadomić strony, świadków i biegłych oraz zainteresowane władze i urzędy bezpośrednio, inne zaś osoby interesowane przez publiczne ogłoszenia w sposób, w danej miejscowości praktykowany.

W zawiadomieniu lub ogłoszeniu o rozprawie ustnej należy:

- określić dokładnie przedmiot, miejsce i czas rozprawy;

- oznajmić, że interesowani mogą bądź stawić się osobiście, na rozprawie, bądź, najpóźniej do dnia poprzedzającego rozprawę, złożyć na piśmie swe żądania, wnioski i zarzuty;
- zwrócić uwagę na przepis ust. 2 art. 47 (art. 46)

3. Doręczenia.

Wezwania i inne pisma urzędowe władza doręcza za pokwitowaniem bądź bezpośrednio w urzędzie, bądź poza nim, przytem bądź przez własnych funkcjonariuszów, bądź przez pocztę, bądź przez inne organa władzy lub wreszcie przez urzędy gminne (magistraty) (art. 23).

Jeżeli ze względu na brak czasu lub innych przyczyn wzywanie sposobami, wskazanymi w art. 23, byłoby szczególnie utrudnione, można wzywać telefonicznie, telefonicznie lub w sposób inny, najodpowiedniejszy ze względu na okoliczności (art. 34 ustęp 1).

U w a g a. Szczegółowe przepisy, dotyczące sposobu wezwań i pism urzędowych, są zawarte w rozdziale VII rozporządzenia Prezydenta R. P. o postępowaniu administracyjnym.

4. Obowiązek udzielania wyjaśnień na piśmie.

Osoba interesowana nie ma prawa uchylać się od udzielenia na piśmie wyjaśnień, żądanych przez władzę w interesie publicznym, z wyjątkiem wypadków, wskazanych w art. 59 i 60 co do świadków (u w a g a wypadki te wyliczone są niżej pod 8). Zamiast składania wyjaśnień na piśmie ma ono prawo dla ich złożenia stawić się osobiście w urzędzie wzywającym, albo w najbliższym rzeczowo urzędzie lub w urzędzie gminnym, albo przesłać pełnomocnika (art. 32 ustęp 3).

Władza może zamiast badania świadków ograniczyć się do żądania od nich zeznań na piśmie pod warunkami, wskazanymi ust. 3 art. 20 (art. 57 ustęp 2).

5. Osobiste stawienie się.

Osobiste stawienie się osób interesowanych przed władzą prowadzącą sprawę dla dania wyjaśnień może być wymagane tylko w wypadkach, gdy ze względu na wyjątkowo ważny interes publiczny władza uzna to za konieczne a przytem:

- w sprawach, załatwianych przez urzędy gminne (magistraty), gdy wezwany zamieszkuje lub przebywa w obrębie tej gminy,
- w sprawach, załatwianych przez władze powiatowe lub przez władze wyższe w obrębie tego powiatu, w którym mieszka lub przebywa wezwany, jednakże w razie wezwania z odległości ponad 15 klm. — za wynagrodzeniem kosztów jak świadkom (art. 106) (art. 32 ustęp 1).

Gdy nie można zastosować przepisów ust. 1 lit. a) i b), władza może dokonać przesłuchania zapomocą równorzędnej lub niższej władzy miejsca zamieszkania lub też pobytu wezwanego, albo też wskazać, że wezwany może bądź przysłać pełnomocnika, bądź złożyć wyjaśnienie na piśmie (art. 32 ustęp 2).

W razie obowiązku stawienia się osobistego, a nie możliwości uczynienia tego w terminie lub dniu wyznaczonym, osoba interesowana powinna niemożność tę uzasadnić. Za ważne przyczyny niestawienia uważa się przyczyny, wskazane w art. 58 (u w a g a: Patrz niżej pod 7) co do świadków (art. 33).

6. Kary za niestawienie i odmówienie wyjaśnień.

Strony, świadkowie i biegli, winni niestawienia na wezwanie władz lub odmowy dania wyjaśnień lub zeznań na piśmie bez usprawiedliwionej przyczyny, ulegają w celu wymuszenia czynności karze do 50 zł. W razie ponownego niewykonania żądania władzy — ulegają karze do 100 zł i mogą być doprowadzeni do urzędu przymusowo. Kara może być ściągana po upływie terminu wskazanego w ust. 2.

7. Przyczyny usprawiedliwiające nie stawienie się lub nie nadesłanie zeznań na piśmie.

1. Władza może uznać ważne przeszkody uniemożliwiające świadkowi (uwaga: to samo odnosi się do osób interesowanych i do biegłych) stawienie się w terminie wyznaczonym oraz usprawiedliwiające nieprzedstawienie w terminie wyznaczonym zeznań na piśmie.

2. W szczególności, za przyczyny usprawiedliwiające niestawienie świadka uważa się chorobę świadka, jako też śmierć rodziców, męża, żony lub dzieci, przerwanie komunikacji, pozbawienie wolności i zbyt późne otrzymanie wezwania (art. 58).

Niestawienie osób, wezwanych sposobami, wskazanymi w ust. 1, art. 34 (patrz wyżej pod 3) pociąga za sobą skutki niestawienia o tyle tylko, o ile władza nie będzie miała wątpliwości, że wezwanie doszło zawczasu do wiadomości wezwanego. (art. 34 ustęp 2).

3. Jeśli stawienie świadka jest utrudnione bądź z powodu znacznej odległości jego miejsca zamieszkania od miejsca stawienia, bądź z powodu choroby, władza może wzamian wzywania go bądź zażądać zeznań na piśmie, bądź zbadać świadka sama lub przez równorzędny albo niższy urząd w miejscu, znajdującym się w pobliżu zamieszkania świadka, a świadka, który z powodu choroby nie może stawić się przed władzą lub urzędem — zbadać na miejscu.

4. Niewykonanie żądania władzy co do stawienia lub złożenia zeznań na piśmie świadek winien usprawiedliwić (art. 57 ustęp 3 i 4).

8. Prawo uchylenia się od zeznań.

Nikt nie może odmówić zeznań w charakterze świadka (uwaga: To samo odnosi się do osób interesowanych i do biegłych) jednak świadek może odmówić odpowiedzi na pytania, gdy odpowiedź mogłaby spowodować karno-sądową odpowiedzialność, albo narazić na hańbę, albo wyrządzić znaczną stratę majątkową w stosunku do samego świadka, jego małżonka, jego krewnego lub powinowatego linii wstępnej lub zstępnej, krewnego w linii bocznej do trzeciego a powinowatego do drugiego stopnia, dziecka przysposobionego, rodziców przybranych oraz osoby, nad którą świadek sprawuje opiekę lub kuratelę, albo spowodować naruszenie prawnie uznanej tajemnicy zawodowej (art. 60).

Nie mogą być badani w charakterze świadków: (Uwaga: To samo odnosi się do osób interesowanych i do biegłych)

- a) osoby niezdolne do udzielania swoich spostrzeżeń oraz osoby, które były niezdolne do spostrzeżenia faktu, mającego być udowodnionym,
- b) duchowni co do tego, co im powierzono na spowiedzi lub pod tajemnicą duchowną.

c) wojskowi, funkcjonariusze państwowi, oraz pracownicy komunalni co do znanych im tajemnic urzędowych, chyba że uzyskują zezwolenie na złożenie zeznań od swego przełożonego (art. 59).

V. Niewłaściwe zachowanie się wobec władzy.

Za niewłaściwe zachowanie się w czasie rozprawy lub innych czynności urzędowych strony, świadkowie i biegli mogą być wydaleny z miejsca rozprawy lub z powyższych czynności, przez kierującego urzędnika (art. 67).

1) Za nieprzystojne zachowanie się w urzędzie niezależnie od zastosowania postanowienia art. 67, jak również za wniesienie do urzędu podania, które zawiera wyrażenia nieprzystojne, lub jest utrzymane w tonie niewłaściwym i nieodpowiadającym godności urzędu, winni ulegają grzywnie do 100 zł.

2. W orzeczeniu należy oznaczyć na wypadek nieściągalności grzywny karę aresztu zastępczego według słusznego uznania władz, jednak nie po nad dni 3.

3. Nałożenie kary nie wyklucza możliwości skierowania sprawy przeciwko winnemu na drogę sądową (art. 109).

4. Z powodu decyzji władzy o nałożeniu grzywny na mocy art. 109 można żądać skierowania sprawy do sądu według przepisów o postępowaniu karno-administracyjnym. Żądanie to nie wstrzymuje ściągania grzywny (art. 110 ustęp 3).

VI. Koszta, opłaty i inne należności.

1. Prawo ubogich.

W razie stwierdzonego ubóstwa strony, władza władna jest częściowo lub całkowicie zwolnić ją od opłat należności oraz innych kosztów postępowania (art. 107 pkt 5).

2. Opłaty wnoszone zgóry.

1. Jeżeli strona nie wniesie opłat i należności, które zgodnie z istniejącymi przepisami winny być uiszczone zgóry, władza wyznaczy jej termin od 7 do 14 dni celem wniesienia należnej sumy. Jeżeli w terminie tym należne sumy nie zostaną uiszczone, pismo wraz z załącznikami podlega zwrotowi lub czynność, uzależniona od opłaty, będzie zaniechana.

2. Władza ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia opłaty:

- a) jeżeli za niezwłocznym załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes strony;
- b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;
- c) jeżeli podanie wniosła osoba zamieszkała zagranicą bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

4. W wypadku, przewidzianym w lit. c) ust. 2 artykułu niniejszego, władza przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatu polskiemu, który ją doreczy stronie za uprzednim pobraniem opłaty konsularnej (art. 107).

3. Zwrot kosztów postępowania.

1. Stronę obciążają te koszty postępowania administracyjnego: a) które wynikły z winy strony, b) które zostały poniesione w interesie lub na prośbę strony, a nie wynikają z ustawowego obowiązku władzy.

2. Do kosztów postępowania administracyjnego zalicza się koszty podróży i wynagrodzenia świadków i biegłych oraz koszty oględzin na miejscu, jako też koszty doręczania stronom pism urzędowych przez urzędy gminne (magistraty).

3. Władza może uznać także inne usprawiedliwione warunkami kosztów postępowania, a w szczególności koszty sporządzenia prośb i wynagrodzenia adwokata.

4. Wynagrodzenie świadkom i biegłym wypłaca się bezwzględnie po spełnieniu czynności, do której świadek lub biegły został powołany.

5. Od decyzji władz o wynagrodzeniu świadków i biegłych, zwrotu kosztów podróży oraz kosztów, przewidzianych w art. 105 ust. 3, nie ma odwołania (art. 105).

6. Żądania świadków i biegłych o przyznanie wynagrodzenia za stratę czasu i zwrot kosztów podróży winny być zgłoszone pod rygorem utraty roszczenia przed zakończeniem rozpoznania sprawy (art. 64).

VII. Odwołania, skargi.

1. Treść odwołania.

Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia; wystarczą, jeśli z podania strony wynika, iż nie jest zadowolona z decyzji władzy i prosi o jej zmianę (art. 85).

2. Termin odwołania.

Odwołanie należy wnieść w ciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji, o ile poszczególne ustawy nie przewidują terminów krótszych (art. 83).

Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni (art. 39).

Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym (art. 40).

Jeżeli strona udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy z powodu przeszkód nie do przewidzienia, może ona w terminie siedmiodniowym od ustania przeszkody prosić władzę o przywrócenie terminu.

2. Równocześnie należy dopełnić czynności, która miała być w terminie dopełniona.

3. Prośba o przywrócenie terminu może być wyłożona w piśmie stanowiącym dopełnienie czynności.

4. Przywrócenie terminu siedmiodniowego, przewidzianego w ustępie 1 jest niedopuszczalne (art. 41).

Prośba o przywrócenie terminu nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji władzy, jednakże władza może wstrzymać wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione (art. 43).

3. Wniesienie odwołania.

1. Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem tej władzy, która decyzję wydała.

2. Władza, która decyzję wydała, obowiązana jest otrzymać odwołanie w ciągu siedmiu dni po upływie terminu odwołania przesłać wraz z aktami sprawy do rozpoznania instancji wyższej, powiadamiając inne strony o wniesieniu odwołania (art. 89).

4. Błędne lub niedostateczne objaśnienia strony.

1. Jeśli władza błędnie objaśni stronę bądź co do terminu wniesienia odwołania lub skargi, bądź co

do dalszego toku instancji, wówczas objaśnienie takie nie może szkodzić stronie, która do niego się zastosowała.

2. Jeśli władza wogóle zaniedba wyjaśnić stronę o przysługującym jej prawie wniesienia odwołania lub skargi, strona może w ciągu 2 tygodni od chwili ogłoszenia lub doręczenia jej decyzji zażądać od władzy, która orzeczenie wydała, wydania lub też przesłania jej takiego objaśnienia. W tym wypadku termin dla wniesienia odwołania lub skargi liczy się od dnia otrzymania przez stronę objaśnienia (art. 77).

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

Kościan, dnia 20-go sierpnia 1928 r.

Starosta Powiatowy:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 6006/28 — 1 —

Nakładem i czcionkami drukarni H. Stefanowicza w Kościanie

Wydzierżawienie polowania

gminy Bielewo odbędzie się 5. września 1928 o godz. 3-ej w Szkole z trzech najwięcej dających.

Warunki przejrzeć można w sołectwie.

Wawrzyniak

Przewodniczący Spółki Łowieckiej.

H. STEFANOWICZ

KOŚCIAN

Księgarnia - Drukarnia

Książki -- Papiery -- Artykuły piśmienne

Wszelkie druki

— dla handlu i przemysłu —

Pieczętki kauczukowe i mosiężne - Szyldy emaljowe

Instrumenty muzyczne

i wszelkie do tychże części.

